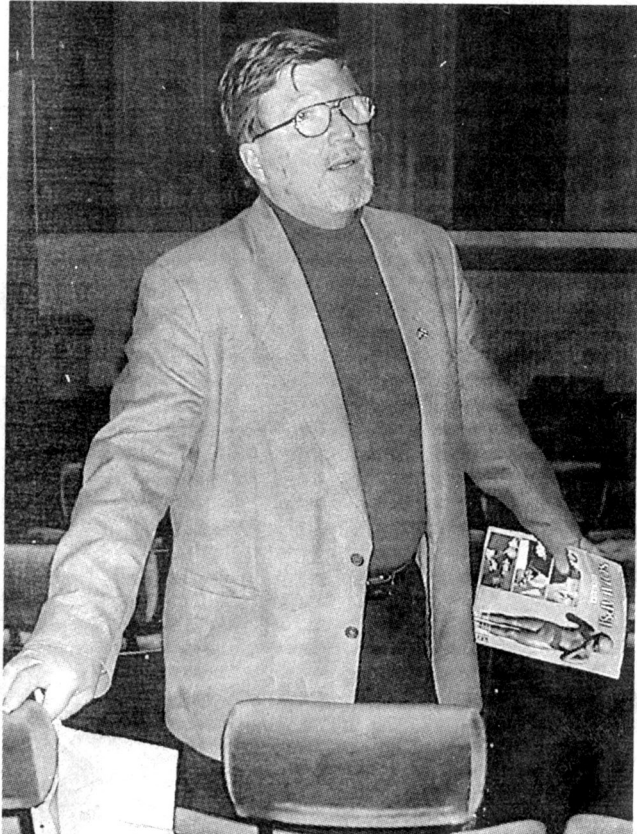

Sotalapsiteema puhuttaa yhä

Kino Olympiassa lauantaina Hangon sotalapset kertoivat kokemuksistaan

Kino Olympiassa keskustelua sotalapsista ja heidän kokemuksistaan johti historioitsija Pertti Kavén.

Lauantaina Kino Olympiassa näytettiin sotalapsista kertova elokuva, jonka jälkeen seurasi keskustelutilaisuus, jota veti historioitsija Pertti Kavén. Toisen maailmansodan jaloista Ruotsiin lähetettiin Suomesta yhteensä 70 000 lasta joista 15 000 jäi sinne. Jokaisen kertomus on erilainen.

■ Lauantain näytännössä historioitsija Pertti Kavén kertoi Sotalapset ry:n Oulussa pidetystä 60-vuotisjuhlasta viime huhtikuulta. Kyseisessä tilaisuudessa paljastettiin arkkitehti Anna Jäämeri-Ruusuvuoren tekemä muistomerkki "Ero" ja Ruotsin kuningas Kaarle XVI Kustaa ja tasavallan presidentti Tarja Halonen pitivät puheet.

Pertti Kavén kertoi alustuksessaan myös sotalapsista tekeillä olevasta tutkimuksesta, jota vetää professori Singa Sandelin Benkö.

Tutkimuksessa väestörekisteriotannalla valitut 2 000

sotalastavastaavat noin 50-60 kysymystä sisältävään kyselylomakkeeseen. Kyselylomakkeen lisäksi tutkimustavarten on tehty syvähaastatteluja, joissa sotalapset ovat saaneet lähemmin kertoa kokemuksistaan.

- Tutkimuksen ensimmäiset tulokset saadaan ensi vuoden alussa ja tutkimuksen pitäisi valmistua vuoden 2006 loppuun mennessä, Pertti Kavén kertoi.

Vähennetään sodan hintaa

- Tutkijat ovat havainneet, että lapsen varhaiset kokemukset heijastuvat pitkälle aikuisuuteen. Tällä tutkimuksella halutaan selvittää miten sotalapsien kokemukset ovat vaikuttaneet heidän elämäänsä, Pertti Kavén selvitti. Ehkäpä osa lapsista vammautui tästä kokemuksesta.

Pertti Kavén piti tärkeänä sitä, ettei sotalapsena elettyä kokemusta kielletä.

- Jos trauman kokenut ei puhu asiasta ja kerro tunteuksistaan, ne jäytävät hänen mieltään eikä hän näinollen voi koskaan va-

pautua siitä. On tärkeää, että hän tietää olemassa olleen myös monia muita, jotka ovat kokeneet samanlaisen kokemuksen ja näin tästä tutkimuksesta on hyötyä monille, Kavén selvitti.

Hän pahoitteli Suomessa ja suomalaisten luonteessa vallalla olevaa vähättelevää asennetta, jolla ongelmat kielletään sen sijaan että ne kohdattaisiin rohkeasti, että niistä voitaisiin ottaa opiksi myöhemmin.

- Kaikkien sotalasten kokemukset eivät toki olleet huonoja tai traumaattisia, mutta toivon että niillä, joille kokemus ei ollut vaikea, olisi malttia ja kärsivällisyyttä kuunnella niitä, joilla ei ollut hyviä kokemuksia, Pertti Kavén perusteli. Kysymyksessä ovat sodan aiheuttamat vammat ja tällä tutkimuksella pyritään vähentämään sodan hintaa.

Elokuva puhutti

Äideistä parhain on ensimmäinen kaunokirjalliseen tekstiin perustuva sotalapsista ja heidän kokemuksistaan kertova elokuva.

Elokuvan jälkeen pidetyssä keskustelutilaisuudessa paikalla olleet sotalapset kertoivat kokemuksistaan ja vastasivat heille esitettyihin kysymyksiin. Paikalla oli sekä suomen- että ruotsinkielisiä sotalapsia.

Keskustelusta kävi ilmi, että ruotsinkielisten kokemukset olivat olleet pääosin positiivisia. Heillä ei ollut kielivaikeuksia kuten suomenkielisillä lapsilla oli ollut, he eivät olleet kohdanneet minikäänlaista mobbausta koulussa tai kavereiden keskuudessa. Monet heistä saivat ruotsalaisesta perheestä toisen perheen itselleen, johon ovat olleet yhteydessä aina näihin päiviin asti.

Sotalapsien kohdalla on otettava huomioon myös heidän ikänsä lähtöhetkellä ja paluuhetkellä, jotka molemmat asiat tulivat ilmi keskustelussa. Monille paikalla olleille Suomeen palaaminen ei ollut vaikeaa, koska he tulivat takaisin kotiin, yhtä kokemusta rikkaampana.

Elokuva oli koskettava, yhden lapsen tarina sodasta ja sen vaikutuksesta, katsottuna lapsen näkökulmasta.